

Basfakta (2023)

Folkmängd: 100 miljoner

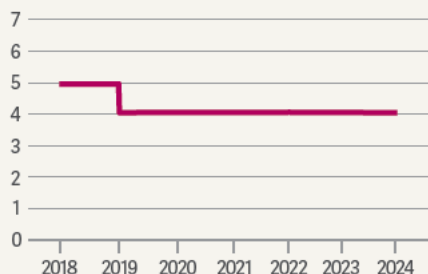
BNP, nominellt: 433 miljarder USD

BNP/capita: 4 324 USD

Landriskklasserna går från 0 till 7.
Ju lägre tal, desto bättre kreditvärdighet.

Landriskklasshistorik

Källa: EKN

Styrkor

- + Robusta tillväxtutsikter
- + Konkurrenskraftig exportsektor och stabilt inflöde av utländska investeringar
- + Måttlig offentlig skuld

Svagheter

- Relativt svaga institutioner
- Stor statsdominerad banksektor med makrofinansiella risker
- Exponerat mot klimatrisker

Växande ekonomi med goda tillväxtutsikter

Vietnam är en av världens snabbast växande ekonomier. På några årtionden har landet gått från att vara en fattig jordbruksnation till ett land där tillverkningsindustrin och tjänstesektorn utgör merparten av ekonomin (23 respektive 44 procent av BNP). Drivet av ihållande höga investeringsnivåer på drygt 30 procent av BNP har den ekonomiska tillväxttakten i genomsnitt varit 6,0 procent per år det senaste decenniet. Med ett BNP per capita på 4 324 USD rankas Vietnam numera som ett lägre medelinkomstland av Världsbanken. Den snabba tillväxten har bidragit till kraftigt minskad fattigdom - från att omfatta över hälften av befolkningen på 1990-talet till en tiondel i dag. Utvecklingen har skett parallellt med en övergång från plan- till marknadsekonomi där den ekonomiska politiken varit inriktad på tillväxtfrämjande och investeringsvänliga reformer. Vietnam är dock alltjämt en kommunistisk enpartistat med utmaningar kopplat till korruption, byråkrati och rättsstatens principer.

Exportsektorn driver tillväxten

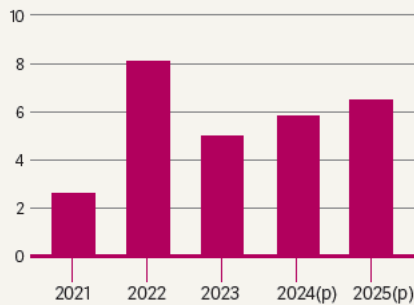
Med en politik av handelsliberalisering och öppenhet för investeringar har exporten stadigt vuxit till att nu utgöra mer än 90 procent av BNP. Tillsammans med ett stabilt inflöde av utländska investeringar (FDI) är exportsektorn landets tillväxtmotor. Hälften av exporten utgörs av maskin och elektronikutrustning. Större delen av exporten går till USA (30 procent) och Kina (17 procent). Exporten gynnas av att landet är välintegrerat i den globala ekonomin genom flera bilaterala och multilaterala frihandelsavtal, bland annat med EU (sedan 2020). På sikt kan även investeringsflödet och exporten gynnas av handelsfriktionerna mellan USA och Kina, eftersom internationella företag söker komplement till sin produktion i Kina. Med en investeringsfrämjande ekonomisk politik, billig arbetskraft och välutbildad befolkning är Vietnam en lockande destination för dessa företag. Ett fortsatt inflöde av FDI och ökande export bidrar till robusta tillväxtutsikter.

Låg offentlig skuld jämfört med grannländerna

En annan styrka är landets relativt sunda statsfinanser. Den offentliga skulden har minskat succesivt sedan pandemin och uppgår till 34 procent av BNP, vilken är lägre än de flesta länder i regionen. Inkluderas statligt ägda företag och dess utländska lån är den dock betydligt högre, cirka 60 procent av BNP. Positivt för riskbilden är att en betydande del av den offentliga skulden utgörs av lån med längre löptider från multilaterala långgivare som Världsbanken och Asiatiska utvecklingsbanken. Räntekostnaden för skulden är låg och motsvarar cirka 5 procent av statsintäkterna, att jämföra med nivåer kring 13 procent i grannländerna Malaysia, Indonesien och Filipinerna. Under 2024 väntas dessutom skatteintäkterna öka något då tillfälliga skattelättnader från pandemin tas bort. Den låga skulden ger visst utrymme för en expansiv finanspolitik som kan stötta fortsatt tillväxt. De kommande fem åren väntas därför budgetunderskotten vara något högre än snittet för de fem föregående åren. Skuldkvoten väntas förbli stabil kring 35 procent av BNP tack vare den höga tillväxttakten.

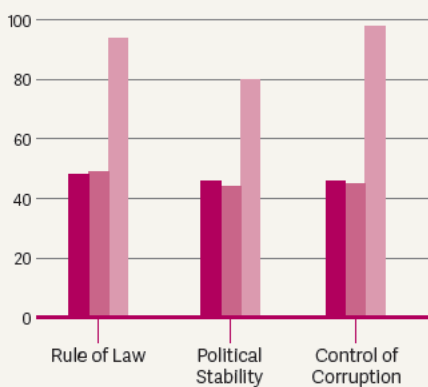
Den externa positionen är relativt god med en måttlig utlandsskuld om 37

BNP tillväxt (fasta priser, % per år)

Källa: IMFWEQ, Macrobond

Affärsmiljö

Ranking mellan 0 (sämst) och 100 (bäst)

Källa: Världsbanken, Macrobond

Svensk export till Vietnam

År	MSEK
2023	2 871
2022	2 383
2021	2 142
2020	1 990
2019	1 882

Källa: SCB

EKN:s engagemang

Kategori	MSEK
Garantier	11
Utfästelser	291

procent av BNP. Mindre underskott i bytesbalansen 2021–2022 har återgått till överskott 2023. De tidigare underskotten har i kombination med oregistrerade kapitalutflöden bidragit till att valutan försvagats mot USD. Valutareserven har minskat de senaste åren och motsvarar knappt 3 månaders import. Givet landets stora handelsberoende är reservnivån något låg då det minskar bufferten för framtida ekonomiska chocker. Ett fortsatt inflöde av FDI och stabil export väntas dock bidra till att bygga upp valutareserven och förbättra utgångsläget inför en potentiell fortsatt valutaförsvagning.

Global nedgång hämmade tillväxten 2023

Med en stor exportsektor är ekonomin sårbar för globala konjunktursvängningar. Detta avspeglas i de senaste årens utveckling då vikande global efterfrågan, inte minst från Kina och USA, bidrog till att exporten sjönk med 4,7 procent 2023. En nedgång i den inhemska fastighetssektorn, som under 2023 tyngdes av osålda fastigheter, svag prisutveckling och finansieringsproblem, dämpade dessutom investeringar och minskade kredit tillväxten. Sammantaget bidrog detta till att tillväxten sjönk från 8,0 procent 2022 till 5,0 procent 2023.

Tillväxtutsikterna för de kommande två åren är dock positiva. Prognoser pekar mot en tillväxttakt mellan 6–7 procent 2024–2025, där ökande global efterfrågan bidrar till en återhämtning för exporten. Utvecklingen för fastighetssektorn har stabiliserats något. Inflationen har ökat något senaste året men är alltjämt under inflationsmålet på 4,5 procent. Detta ger centralbanken visst utrymme för att påbörja en räntesänkingscykel som tillsammans med en expansiv finanspolitik bidrar till att öka efterfrågan i ekonomin.

En rad utmaningar påverkar riskbilden

Trots robusta tillväxtutsikter finns en rad utmaningar som påverkar riskbilden. Det politiska systemet med endast ett tillåtet politiskt parti innebär att det saknas s.k. institutionella motvikt och att policybeslut därför sällan är föremål för granskning eller kontroller. Det minskar transparensen i makroekonomisk och finansiell rapportering och kan öka risken för felaktiga beslut som kan påverka ekonomin negativt. Systemet påverkar även affärsmiljön, som präglas av omfattande byråkrati, oförutsägbar regleringsmiljö och korruption.

Landets banksektor är mycket stor i förhållande till inkomstnivån och ekonomins storlek (drygt 180 procent av BNP) och utgör därför en makrofinansiell risk. Sektorn domineras av de statligt ägda storbankerna som har ett korsvist ägande mellan varandra. Med hög kredit tillväxt under pandemin och en stor exponering mot den skuldtyngda fastighetssektorn har de finansiella riskerna byggts upp över tid. Det senaste året har riskerna materialiserats då fastighetssektorns svaga utveckling har bidragit till att försämra bankernas tillgångskvalité. Andelen dåliga lån (NPL) har mer än fördubblats sedan 2021 och ligger officiellt på alltjämt måttliga 4,5 procent, men bristande transparens gör det svårt att bedöma trovärdigheten i siffrorna.

En tredje utmaning är exponeringen mot klimatförändringar. Vietnams långa kustremsa och tätbefolkade område kring Mekongfloden gör landet sårbart för kraftiga monsunregn och översvämningar. En betydande del av befolkningen är dessutom beroende av jordbruk för sysselsättning. Högre frekvens av extrema väderhändelser såsom stormar, torka och översvämningar får därför

konsekvenser för såväl miljontals individer som samhällsekonomin i stort.

Affärsmiljö

I Världsbankens Governance Indicators (WBGI) är Vietnams resultat avseende ekonomiska institutioner i linje med snittet för tillväxt- och utvecklingsländerna i Asien. Trenden är positiv med gradvisa förbättringar i indexet. Det innebär inte att affärsmiljön är helt okomplicerad. Svagheter ligger i en omfattande byråkrati, bristande transparens och avsaknad av ett oberoende rättsväsende. Domstolarna står under kommunistpartiets inflytande och allmänhetens förtroende för rättsväsendet är lågt. Den bristande transparensen i allt från beslutsprocesser till finansiell information bidrar till en bristande förutsägbarhet i regleringsmiljön. Konkursförfarandet rapporteras sällan användas då det är komplext och tar lång tid. EKN har dock högst begränsad erfarenhet av skador eller återvinningar på Vietnam.

Korruption är ett utbrett problem i alla delar av samhället, men insatser görs för att stävja problemen. Korruptionslagstiftningen har stärkts och korruptionsavslöjanden bland flera högt uppsatta tjänstemän har lett till åtal och dom. Intentionerna är goda men har lett till att tjänstemän drar sig för att godkänna beslut i rädsla för att bli anklagade för korruption. Det riskerar att förlama en redan ineffektiv statsapparat. Samtidigt har åtgärderna gett resultat i Transparency Internationals korruptionsindex. Åren 2015–2018 fluktuerade Vietnams ranking mellan plats 107 och 117 av 180 länder, men har förbättrats till att idag vara plats 83. Det är bättre än den genomsnittliga rankingen i regionen på 94 och i nivå med länder som Sydafrika och Kosovo.

EKN:s policy

EKN klassificerar Vietnam i landriskklass 4 (på en skala från 0 till 7) sedan 2019. Normal riskprövning gäller för samtliga gäldenärskategorier utom för övriga offentliga risker. Det innebär att det inte finns några på förhand givna begränsningar i garantigivningen och att affärerna bedöms på egna meriter utan särskilda krav eller villkor. För transaktioner med offentliga köpare har EKN krav på reburs, bank- eller statsgaranti.

EKN:s åtagande och erfarenhet

EKN:s engagemang uppgår till 302 MSEK varav 11 MSEK är garantier. Mellan 2019–2023 ställde EKN ut garantier i 26 affärer för 10 exportföretag. Garantigivningen motsvarande knappt 275 miljoner SEK. Dominerande sektorer i detta flöde var transport, maskin och entreprenadutrustning samt telekom. Transaktioner med små och medelstora exportörer svarade för knappt sju procent av garantigivningen. EKN:s betalningserfarenhet är god med få skador. De senaste 5 åren har EKN skadereglerat en affär motsvarande drygt 0,5 MSEK. Hittills har knappt 15 procent av detta återvunnits. Dröjsmål förekommer men är ovanligt.